

Frants Landt

(Frants Georg Carl Landt, 1885-1975) var lods og marinemaler. Han fødtes 17.1.1885 i Nysted. Hans far og 2 brødre, Alfred Landt (1891-1981) og Niels Landt (1894-1984) var begge fiskere og sæljægere i Nysted.

Frants Landt begyndte at tegne skibe i 1912 efter tilskyndelse fra en engelsk hurtigtegner. I starten var det med pastelkridt, men de blev dog snart afløst af oliefarver, som han sammen med sit staffeli altid havde parat i lods båden. Motiverne var øjebliksbilleder fra søen såvel som fremstillinger af historiske skibe. Især Grønlandsfartens store gamle sejlskibe vendte Frants Landt tilbage til gang på gang. I 1936 blev han udvalgt til som marinemaler at ledsage Christian X på hans rejse til Island og Færøerne, og i 1952 fulgte han i ledsagerskibet Frederik IX med på kongeskibets færd til Grønland.

Landts naturalistiske og ofte dramatiske mariner blev ikke sjældent reproduceret i tidsskriftet Vikingen. Efter 1960 gik L. i højere grad over til at fremstille traditionelle skibsportrætter efter bestilling. Han havde styrmandseksamen fra Bogø Navigationsskole fra 1907, men var selvlært som marinemaler. Fra 1909-1941 var han ansat ved Københavns lodseri. I 1932 afholdt han en separatudstilling og i 1936

havde han billeder på en censureret udstilling på Charlottenborg. På internetstedet

<http://www.findartinfo.com/search/listprices.asp?keyword=52302> kan man 12. marts se 122 auktionsoptegnelser for Landts billeder til priser fra 550-1556 kr.

Fra Nystedkrøniken 24/3-1984.

Det lokalhistoriske arkiv i Nysted har modtaget en dejlig gave fra det lokalhistoriske arkiv i Helsingør. Gaven omhandler den gamle Nysted-dreng marinemaleren Frants Landt, der også var lods, og som var ud af fiskerfamilie i Nysted. Han døde for nogle år siden 93 år gammel (??), efter at have opnået stor anerkendelse som marinemaler.

Materialet om Frants Landt omfatter bl.a. de mange skitsebøger, som han som purung altid førte med sig, også da han sejlede som ung sømand. Ved hjælp af disse skitsebøger kan man følge hans udvikling fra den unge tegner til den kendte marinemaler. Han blev efterhånden internationalt kendt som sådan og vores kongehus ejer flere af hans værker. Når Frants Landt blev så kendt som marinemaler, er grunden bl.a., at hvert eneste sejl og hvert eneste reb i rigningen er absolut korrekt. Fra sin egen sejlskibstid vidste den unge Frants Landt, hvordan et sejlskib var udstyret, og hvorledes det burde se ud i storm og stille.

Udskrift af artikel i FOLKETIDENDE lørdag, den 24. marts 1984.

NYSTED - Det lokalhistoriske arkiv i Nysted har modtaget en helt fantastisk gave fra det lokalhistoriske arkiv i Helsingør, en gave, der repræsenterer det største enkeltarkiv, der hidhører fra den gamle Nysted-dreng, marinemaleren Frants Landt. Frants Landt, der også var lods, og som var ud af fiskerfamilie i Nysted, døde for nogle år siden 93 år gammel (??) efter at have opnået den højeste anerkendelse som marinemaler.

Lederen af det lokalhistoriske arkiv i Nysted, postmester Aage Poder, har sendt os en redegørelse, hvorfra det fremgår, at det modtagne materiale om Frants Landt bl.a. omfatter de mange skitsebøger, som den purunge Frants altid havde med sig, også da han sejlede som ung sømand.

Marinemaleren Frants Landt. I de senere år var han synshæmmet, men nogle af de sidste billeder, han nåede at male havde motiv fra Skansen i Nysted. Og herfra stammer dette gamle arkivbillede.

Ved hjælp af disse skitsebøger kan man følge hans udvikling fra de lidt stive streger, han anvendte, da han omkring århundredskiftet lå indefrosset med sit skib ud for Vinga fyr i Norge. Han har her tegnet en række af de skibe, som også lå fast i isen. Arkivmaterialet viser også, at Landts streg senere blev friere og udviklede sig til det, som senere blev så karakteristisk for ham, og som kom til udtryk i de mange marinemalerier, der gjorde ham internationalt kendt. Kongehuset er i besiddelse af hans værker. Senest er Frants Landts tegninger og skitser anvendt sidste sommer i landsindsamlingen til fordel for fregatten Jylland, der har Prins Henrik som protektor.

I sin henvendelse til Folketidende skriver postmester Aage Poder:
Arkivet omfatter også et utal af fotografier af marinens skibe. Disse var Frants Landt selv mester for. Han brugte fotografierne sammen med sine skitser, når han skulle udføre sine efterhånden berømte malerier af flådens mest kendte skibe.

Når Frants Landts malerier blev så værdsatte er grunden ikke mindst, at hvert eneste sejl og fald i skibenes rigning er hundrede procent korrekt. Fra sin egen sejlskibstid - der startede da Frants Landt var 15 år - vidste den unge Nysted-knægt, hvordan et sejlskib gebærdede sig i storm og stille.

Frants Landt var ung lodsaspirant, da han efter sine første forsøg i tegnekunsten opsøgte den kendte marinemaler Arnesen, der havde sit atelier i Humlebæk syd for Helsingør. Han spurgte den berømte marinemaler, om han ville lære ham malerkunsten. Arnesen svarede: Har De midler? Næh, det måtte Frants indrømme. De 70 kr., han fik om måneden som lodsaspirant kunne kun med stor sparsommelighed opretholde livet for ham og hans lille familie. Arnesen afslog sig så at tage Landt som elev, men Frants Landt troede på sig selv og skrev frejdigt til en anden kendt marinemaler, P. Mønsted.

Frants Landts bror i Nysted, den knap 90-årige Niels Landt fortæller, at Mønsted inviterede den unge lodsaspirant - og vordende marinemaler - til sit hjem ved Humlebæk, hvor datidens mest kendte marinemaler havde sin udsigt over Øresunds livlige skibstrafik. Mønsted gav den unge Frants den opgave at gå ned til Øresundskysten og kigge ud på de mange forbipasserende skibe. Han skulle tegne så mange skibe på sin skitseblok, som han kunne nå. Da Frants ved solnedgang vendte tilbage og viste Mønsted sin skitseblok, kunne denne omgående se, at Frants havde talent.

- Men jeg har ingen penge, sagde Frants spagfærdigt.

- Jeg ønsker ingen penge, svarede Mønsted, men jeg er gammel, og jeg tror, at jeg i Dem har fået en efterfølger.

I 1924 fik Frants Landt lov til at ledsage kong Christian den Tiende på et længere togt med "Dannebrog" til Færøerne og til Grønland. Det blev til mange skitser, der senere blev til malerier hjemme i Danmark. Kongen fik lov til at vælge først, og da dette blev kendt for en større offentlighed, fordi aviserne skrev om det, var det en stor reklame for den unge lods. Frants fik rådighed over et helt mari-nefartøj, der var opankret ved Holmen. Herfra kunne han kigge over på flådens udrustningsbase, hvor skibene blev gjort sødygtige inden de lange togter og tage skitser af dem.

På Charlottenborg kom Frants ikke - i første omgang. Censurkomiteen kunne ikke acceptere ham. fordi han ikke havde gennemgået Kunstakademiets skole.

Sådan gik det den fattige Frants fra det beskedne hjem i Fiskergade i Nysted. Som lodsaspirant var han så fattig, at han var ved at opgive det hele og søge hyre på langfarten.

Men han fik en opmuntring fra gamle lods Larsen i Nysted:

- Send dine regninger til mig, Frants. Så betaler jeg, og jeg kan få pengene tilbage, når du engang får råd.

Frants glemte aldrig den gamle Nysted-lods for denne hjælp, der var afgørende da han stod overfor sit livs sværeste, valg: Marinemaler eller langfartssømand.

Niels Landt - den yngre bror i Nysted - fulgte sin berømte bror i hele hans karriere. Han fortæller:

- Da Frants kom op i firserne, kunne jeg se, at hans hænder svigtede. Stregerne i takkelagen var ikke gennemført, og der var krøller i faldene! Hold op, Frants, tilrådede lillebroderen. Og det gjorde marine-maleren, lodsens, Mønstedes elev og den fattige Nysteddreng så. Men hans bedste værker - bl.a. fregatten "Jylland" med Kronborg om bagbord, får nu en renæssance takket være indsamlingen til bevaring af fregatten »Jylland«. Det ville have glædet Frants Landt, hvis han havde vidst, at hans kunst nu blev spredt i tusindvis for en billig penge og til et sejskibsformål.